

Festival jednakih mogućnosti

Iako je svaka peta osoba s nekim nedostatkom, a svaka deseta ima utvrđeno tjelesno ili osjetilno oštećenje, ljudi su u susretu s invalidima većinom zbunjeni. Nedovoljna upućenost u njihove potrebe i mogućnosti te predrasude ili strah od susreta s nepoznatim, sputava ih da slobodno komuniciraju i surađuju s osobama umanjених fizičkih ili mentalnih sposobnosti.

U cilju razvoja svijesti o pravima i slobodama izoliranih društvenih skupina i kao doprinos izjednačavanju njihovih mogućnosti s mogućnostima drugih građana, osmišljena je ideja o organiziranju manifestacije urbane kulture pod nazivom Festival jednakih mogućnosti.

Festival predstavlja osobe s invalidnošću koje, zajedno s estradnim i kazališnim umjetnicima, nastupaju u glazbeno-scenskom, filmskom i likovnom programu te športskim igrama. Svrha je Festivala pokazati stvaralačke mogućnosti izvođača programa na javnoj kulturnoj sceni, šireći poruku o tome da osobe s invalidnošću trebaju uživati ista prava i obveze poput drugih građana, te na taj način poticati donošenje mjera za njihovo ravnopravno sudjelovanje u razvoju zajednice.

Ideja je sazrijevala godinama, a temeljila se na činjenici da i osobe s invalidnošću mogu pokazati svoje vrijednosti na glazbenoj, dramskoj, sportskoj ili nekoj drugoj sceni, ali ih građanstvo nema prigode vidjeti jer na različitim manifestacijama pokazuju, uglavnom drugim invalidima, kako i oni znaju pjevati, glumiti, plesati ili slikati. Tek razvojem urbane kulture na početku 21. stoljeća invalidi su se izborili za svoj festival i počeli pridonositi javnom kulturnom životu i turističkoj ponudi u zajednici.

Festival se pet godina zaredom održavao na Cvjetnom trgu dok se ovogodišnji, šesti, zbog proširivanja programa seli na Trg bana Josipa Jelačića. Na uličnom Festivalu potkraj svibnja svaki je prolaznik mogao pogledati program koji izvode osobe s invalidnošću i uvjeriti se u njihova djela kojima, poput drugih umjetnika, postižu visoku vrijednost i zadržavaju publiku. Organizator Festivala i njegov idejni zaštitnik je Društvo tjelesnih invalida u Zagrebu.

Prvi se festival dogodio 17. i 18. svibnja 2002. zahvaljujući potpori Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj i moralnom pokroviteljstvu Grada Zagreba. Ideja za taj projekt pažljivo je razrađena, a rođenje neobičnog festivala na "krilima" entuzijazma sudionika snažno je odjeknulo u javnosti. Unatoč uspješnom početku, stje-

cajem nepovoljnih okolnosti i u nedostatku financijskih sredstava, projekt je iznimno teško nastavljen. Međutim, zahvaljujući vjeri u vrijednost idejne zamisli i spasonosnoj potpori Grada Zagreba, drugi festival se ipak održao. Treći festival je osobit po organizacijskom osloncu na vlastiti tim i dvadesetak stručnjaka okupljenih u Organizacijskom odboru Festivala. Opstojnost Festivala danas podupiru državna i gradska tijela uprave te mnoge javne institucije i darovatelji.

Festival je koncipiran u četiri tematske cjeline. Glazbeno-scenski program je sastavljen od dramskih, glazbenih i plesnih točaka koje su naizmjenično izvodile osobe s invalidnošću i estradni umjetnici. U filmskom se programu prikazuju dokumentarni filmovi o životu i radu osoba s invalidnošću.

Likovni program se sastoji od skupne izložbe likovnih radova na kojoj izlaže tridesetak autora različitih umjetničkih izričaja, povezanih tjelesnim oštećenjem kao zajedničkim

obilježjem. Umjetnicima s invalidnošću pridružuju se i drugi slikari koji urbani prostor prihvaćaju i kao likovnu scenu. Likovni se radovi postavljaju na štandove i posebne stalke za izlaganje umjetnina na otvorenom prostoru, a promatrači uspostavljaju odnose prema i s radovima autora koji se predstavljaju bogatstvom stilskih, tematskih, izričajnih, generacijskih i drugih različitosti.

U svrhu popularizacije i približavanja invalidskog sporta građanstvu, održava se nesvakidašnje atraktivno događanje. Na sjedećoj odbojci, te uličnoj košarci, hokeju i tenisu u invalidskim kolicima odigravaju se turnirska natjecanja između momčadi iz Hrvatske i, za sada, uglavnom iz Slovenije.

Na festivalu se organiziraju i rekreacijsko-sportske aktivnosti. Na poligonu s improviziranim zaprekama koje invalidi svladavaju u svakodnevnom kretanju, izvodi se igra mobilnosti u kojoj javne osobe stječu dragocjena iskustva o životu osoba s funkcionalnim

oštećenjem organa za kretanje te osjetila vida i sluha. Uz igru i razonodu građani se informiraju o potrebi prilagodbe okoliša osobama s teškoćama u kretanju.

Festival promatra više od 15.000 ljubitelja glazbeno-scenske i likovne umjetnosti. U 24 sata programa na trodnevnom Festivalu nastupa više od 900 izvođača iz zemlje i inozemstva, od kojih oko 600 osoba s invalidnošću. Oko 130 educiranih i za rad temeljito pripremljenih studenata-volontera svake godine bitno pridonose ostvarivanju Festivala u njegovoj idejnoj zamisli.

Budući da ulični Festival prihvaćaju svi sudionici, a njegov program zaokuplja građansku i medijsku pozornost, Festival opravdava svoje postojanje i nastavak projekta.

Milan Ožegović
dti@zagreb.hr

Zašto EMC festival Mediji i zdravlje?

Profesionalna zadaća liječnika je davanje informacija i savjeta o zdravlju i bolesti pojedincima, obiteljima, grupama i zajednici, a načini i metode kako to čine ovise o specifičnostima i mogućnostima radnog mjesta. Istovremeno, liječnička struka i sustav zdravstva imaju zadaću stručnog i etički opravdanog informiranja građana o novostima u medicini, pravima i obvezama pacijenata, novostima u zdravstvu i sadržajima koji su važni za razumijevanje načina rada sustava i njegova korištenja. U komunikaciji sa zajednicom, liječnicima je potrebna suradnja s drugima, osobito s medijima i onima koji će svojim umijećem i znanjem te profesionalnom odgovornošću znati što, kada i kako prenijeti javnosti.

Uloga medija izuzetno je važna u razvoju zdravstvene pismenosti i zdravstvene kulture: od informiranja o zdravlju i bolesti do razvoja stavova, ponašanja i zdravih stilova života. Polazeći od profesionalne odgovornosti i etike svoje profesije, novinari i medijski stručnjaci nastoje svoje zadaće ispuniti tako da zadovolje potrebe građana i očekivanja javnosti. Pri tome im također trebaju suradnici, ne samo kao "izvor informacija", već kao pouzdani partneri s kojima rade kontinuirano i s povjerenjem.

Kod nas imamo brojna pozitivna iskustva i primjere dobre prakse u međuprofesionalnoj suradnji zdravstvenih i medijskih stručnjaka. Ovu je suradnju, međutim, potrebno stalno razvijati. Edukacijski multimedijiski centar (EMC) Škole narodnog zdravlja "Andrija Štampar" Medicinskog fakulteta u Zagrebu prepoznao je ovu potrebu te organizacijom EMC festivala Mediji i zdravlje nastoji unaprijediti kvalitetu marketinga zdravlja.

Stoga je cilj EMC festivala Mediji i zdravlje razvoj kvalitete zdravstvenih poruka i sadržaja koje su: (a) stručno provjerene i točne, (b) etički opravdane te (c) oblikovane na način koji odgovara različitim medijima. Pri tome je orijentacija EMC-festivala: potpora medijskim i drugim inovacijama na promi-

canju zdravlja i zdravstvenom odgoju pučanstva (laika), te potpora trajnom usavršavanju budućih i sadašnjih djelatnika (profesionalaca) u zdravstvu na razvitku inovativnih pristupa i uz podršku suvremenih nastavnih tehnologija. Iako ima natjecateljski karakter, svrha mu je unaprijediti kvalitetu kroz razmjenu iskustava i uz preporuke stručnjaka kako poruke oblikovati na najučinkovitiji način. Kategorije za prijavu za EMC-festival su sljedeće: a) video-materijal, b) TV emisija, c) video/TV spot, d) radioemisija, e) radioporuka, f) knjiga, g) specijalizirani časopis, h) članak u novinama, i) letak i brošura, j) plakat, k) web stranica, l) CD rom. Svi radovi pristigli na EMC-festival moraju biti tiskani ili javno prikazani prije festivala.

Svi autori koji su do sada sudjelovali na EMC festivalu zaslužuju posebno priznanje. Prijavljujući se na festival, iskazali su spremnost izložiti svoj rad kritičkom vrednovanju Ocjenjivačkog suda, a time jasno poručili da osobno i profesionalno žele pridonijeti kvaliteti sadržaja za javnost i time promicati zdravlje u Republici Hrvatskoj.

Doc. dr. sc. Gordana Pavleković,
gpavleko@snz.hr
Škola narodnog zdravlja
"Andrija Štampar"
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu